ВПЛИВ АЛКОГОЛЮ НА ПОКАЗНИКИ ЛІПІДНОГО ОБМІНУ У ПАЦІЄНТІВ З ГІПЕРТОНІЧНОЮ ХВОРОБОЮ

Грунченко М.М., Несен А.О., Чернишов В.А., Тверетінов О.Б., Белозьорова С.В., Ченчік Т.О.

ДУ "Інститут терапії імені Л.Т. Малої НАМН України", м, Харків

Досліджено вплив алкоголю на вираженість метаболічних розладів у хворих на гіпертонічну хворобу (ГХ).

Матеріали і методи. Залучено 98 чоловіків, хворих на ГХ I-II стадій, віком від 23 до 69 років (середній вік (47,5 ± 1,1) років), без серцевосудинних ускладнень в анамнезі. Вживання алкоголю виявляли за допомогою стандартного уніфікованого опитувальника ВООЗ.

Результати. Споживання алкогольних напоїв без куріння в анамнезі виявлено у 25 хворих, в порівнянні з відсутністю цих шкідливих звичок у 22 хворих сприяло зростанню концентрації загального холестерину (ЗХС) в крові натще в середньому на 12 % ($P < 0,05$) переважно за рахунок вірогідного підвищення вмісту ХС у складі ліпопротеїдів дуже низької щільності ((ЛПДНЩ) на 58,1 % ($P < 0,001$) внаслідок зростання рівня тригліцеридів ((ТГ (2,04 ± 0,19) ммоль/л проти (1,29 ± 0,10) ммоль/л; $P < 0,001$). Вміст ХС у складі ЛПНЩ у хворих мав тенденцію до підвищення на 8,1 % ($P > 0,05$). Споживання алкогольних напоїв порівняно з утриманням від них сприяло вірогідному підвищенню рівня ХС неЛПВЩ в середньому на 14,2 % ($P < 0,01$) за рахунок зростання концентрації ХС ЛПДНЩ та тенденції до збільшення вмісту ХС ЛПНЩ. Не виявлено вірогідних відмінностей за величиною співвідношення ХС ЛПНЩ/ХС ЛПВЩ між пацієнтами, в той час як величина співвідношення ТГ/ХС ЛПВЩ на 57 % ($P < 0,001$) перебільшувала аналогічну. Отримані дані свідчать про певний внесок споживання алкогольних напоїв в порушення ліпідного обміну у пацієнтів, що насамперед зумовлено зростанням рівня ТГ. І це не дивно, оскільки при метаболізмі алкоголю у печінці утворюється додатковий пул вільних жирних кислот, із яких печінка синтезує ТГ. У хворих середній рівень ХС ЛПВЩ на тлі споживання алкогольних напоїв зберігався нормальним і не відрізнявся від аналогічного пацієнтів, у яких в анамнезі шкідливі звички були відсутніми. Імовірно, це пов'язано з відомою асоціацією між споживанням алкоголю і підвищенням рівня ЛПВЩ. Це може пояснюватися посиленням синтезу печінкою ліпопротеїдів, активацією ліпаз тригліцеридами і сповільненням виведення із кровоплину циркулюючих ЛПВЩ.

Висновки. Аналіз впливу споживання алкоголю на показники ліпідного обміну у хворих на ГХ незалежно від куріння, свідчить про більшу залежність рівня ТГ від спожитої дози алкоголю.